

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. БОГОМОЛЬЦЯ

БІОЛОГІЯ

Частина 2

ЗООЛОГІЯ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Національний медичний університет
імені О.О. Богомольця

БІОЛОГІЯ

Частина 2

ЗООЛОГІЯ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

За редакцією професора О.В. Романенка

Видання друге, виправлене

ВІДАВНИЦТВО
КІМ
Київ
2019

УДК 57+58](075.4)
ББК 28я729+28.5я729
Б63

Автори:

Романенко Олександр Вікторович
Головченко Оксана Володимирівна
Жгут Олена Анатоліївна
Кравчук Марія Григорівна

Редактор:

Романенко Олександр Вікторович

Рецензенти:

Микола Юрійович Євтушенко, член-кореспондент НАН України,
доктор біологічних наук, професор;
Віталій Вячеславович Аністратенко, доктор біологічних наук

*Рекомендовано Вченою радою
Національного медичного університету імені О.О. Богомольця
в якості навчального посібника
(протокол № 7 від 28 березня 2008 року)*

Б63 Біологія. Ч.2. Зоологія: навчальний посібник для вступників до
Національного медичного університету імені О.О. Богомольця /
О.В. Романенко, О.В. Головченко, О.А. Жгут, М.Г. Кравчук; За ред.
О.В. Романенка. – Видання 2-ге, виправлене. – К.: КІМ, 2019. – 112 с.

ISBN 978-617-628-033-0

Матеріал навчального посібника узгоджений з програмними
положеннями навчальної дисципліни «Біологія», на яких базується її
вивчення в системі доуніверситетської підготовки в Національному
медичному університеті імені О.О. Богомольця.

УДК 57+58](075.4)
ББК 28я729+28.5я729

ISBN 978-617-628-033-0

© Романенко О.В., Головченко О.В.,
Жгут О.А., Кравчук М.Г., 2019
Національний медичний універси-
тет імені О. О. Богомольця, 2019

ЗМІСТ

Передмова до першого видання	4
Передмова до другого видання	5
Розділ 1. Рекомендації до організації вивчення зоології <i>(Романенко О.В.)</i>	6
Розділ 2. Основні положення зоології <i>(Романенко О.В., Головченко О.В., Жгут О.А.)</i>	11
Розділ 3. Завдання для самостійної роботи	
1) Питання і тести <i>(Романенко О.В., Головченко О.В., Жгут О.А., Кравчук М.Г.)</i>	60
2) Таблиці для заповнення <i>(Романенко О.В., Головченко О.В., Жгут О.А., Кравчук М.Г.)</i>	86
Розділ 4. Контрольна робота <i>(Романенко О.В., Жгут О.А., Головченко О.В., Кравчук М.Г.)</i>	93

ПЕРЕДМОВА ДО ПЕРШОГО ВИДАННЯ

В Національному медичному університеті імені О.О. Богомольця підготовка майбутніх студентів здійснюється на довузівському рівні освіти. На ньому відбувається формування предметної компетенції, систематизація знань рівня середньої освіти.

Запропонований увазі читача навчальний посібник для слухачів дистанційних (заочна форма навчання) підготовчих курсів Національного медичного університету імені О.О. Богомольця відповідає затвердженій Міністерством освіти і науки України програмі з біології для загальноосвітніх навчальних закладів.

Посібник містить рекомендації з організації вивчення зоології, стисле викладення її основних положень, завдання для самостійної роботи, контрольні тести для перевірки засвоєння навчального матеріалу.

При підготовці навчального посібника автори спиралися на досвід викладання біології на підготовчих курсах Національного медичного університету імені О.О. Богомольця.

О.В. Романенко брав участь у розробці та систематизації матеріалів до усіх розділів посібника, О.В. Головченко та О.А. Жгут – до розділів 2–4, М.Г. Кравчук – до розділів 3–4.

ПЕРЕДМОВА ДО ДРУГОГО ВИДАННЯ

Багатопланова система доуніверситетської підготовки молоді в Національному медичному університеті імені О.О. Богомольця спрямована на забезпечення її професійної орієнтації, на узагальнення нею знань відповідного рівня освіти, на формування предметної компетенції особистості, зокрема в галузі біології, що охоплює численні аспекти проявів життя.

Десятилітній досвід використання першого видання навчального посібника для кращого засвоєння зоології підтвердив обґрунтованість застосування включених до нього матеріалів в організації навчального процесу з фундаментальної природничо-наукової дисципліни «Біологія» в системі доуніверситетської підготовки у вищому початковому закладі. Тому закономірним є вихід друком чергового, другого, видання навчального посібника. В ньому уточнено рекомендації до організації вивчення зоології, стисло викладено ключові питання останньої. З метою забезпечення їх глибшого розуміння запропоновано комплекс практично-орієнтованих завдань.

Спрямовані на вдосконалення навчального посібника пропозиції, побажання та критичні зауваження читачів будуть враховані при подальшій роботі з підготовки засобів навчання.

*Академік НАН України,
лауреат Державної премії України
в галузі науки і техніки,
заслужений вчитель України,
доктор біологічних наук, професор
О.В. Романенко*

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

БІОЛОГІЯ

Частина 2

ЗООЛОГІЯ

Видання друге, виправлене

Романенко Олександр Вікторович
Головченко Оксана Володимирівна
Жгут Олена Анатоліївна
Кравчук Марія Григорівна

Видавець та виробник «Видавництво «КІМ»
Свідоцтво про внесення до державного реєстру суб'єктів
видавничої справи серії ДК № 2888 від 24.01.2007 р. 03680,
м. Київ, вул. Кржижановського, 3
ОКТБ – корп. 5, оф. 140.
Тел.: (044) 221-41-05

Підпис. до друку 12.06.19. Формат 60х90/16.
Папір офс. Гарнітура Таймс. Друк офсетний.
Ум.-друк. арк. 6,51. Обл.-вид. арк. 6,51.
Наклад 100. Зам. № 001-20.